

Kerékpáros

Egyre többen szeretnénk az autófüst, zaj és zsúfoltság helyett szabadabban kerékpározni, tiszta levegőben élni. Mind többen ismerik fel, hogy a környezetvédelem legegyszerűbb módja, ha a személyautóról átnyergelünk bringára. A légszennyezettség csökkentésével évek óta foglalkozó Levegő Munkacsoport lapja, a LÉLEGZET júniusban biciklis különszámot jelentetett meg. Ízelítőül olvassuk írásukat a kerékpározás újjászületéséről!

A reneszánsz kerékpárja – a kerékpár reneszánsza

Leonardo da Vinci zsenialitása és sokoldalúsága mindig közismert volt. Mégis nagy meglepetést okozott, amikor 1966-ban kéziratának restaurálása során felfedeztek egy vázlatot, ami a mai kerékpárra kísértetiesen hasonlító, pedálos és lánchajtású gépezetet ábrázol.

Leonardo vázlatának ismerete nélkül, a kerékpár fokozatos fejlődés mellett jutott el a mai formájáig, de Sivrac kormányozhatatlan futógépjétől Karl von Drais báró kormányozható „vesszőpáriján”, Macmillan és Micheux pedállal hajtható gépén s a közkedvelt óriáskerekű velocipedén keresztül Starley biztonsági kerékpárjáig, illetve a mai supergyors és pillekönnyű, vagy a mindent kibíró és mindenre képes modellekig.

Kezdetben a kerékpározás a modellek ára és nem igazán praktikus volta miatt inkább csak az urak szórakozásának eszköze volt. A századforduló táján, a biztonsági kerékpár elterjedésével lehetőség nyílt arra, hogy a munkások is hozzájussanak a kerékpárhoz. A két világháború között egész Európában és minden ré-

tegben elterjedt a jármű használata.

A kerékpározást az autók divatja szorította vissza. Az autókról viszont hamarosan kiderült, hogy sok hátrányuk is van: szennyezik a környezetet és nagy a helyigényük. Megjelentek a dugók és a parkolási gondok, amelyeken a szélesebb utcák, valamint a zöldterületek parkolóhelyekké alakítása sem segített.

A gondok a leggazdagabb és legnagyobb népsűrűségű országokban tetőződtek először, így nem is csoda, ha ezekben találtak rá egyik megoldásként a kerékpár újbóli elterjesztésére. A modern

járgányok és a jó minőségű utak kényelmessé varázsolták a kerékpározást, s arra is egyre többen ráébredtek, hogy bizony, a munkahelyi ücsörgés előtt és után senkinek sem árt egy kis tekerés.

Az utóbbi években Magyarországon is egyre több kerékpárt látunk. Úgy tűnik, lassan nálunk is terjed az a nézet, hogy nem az a jármű az igazán korszerű, ami drága és környezetszennyező, hanem ami olcsó, praktikus és egészséges!

Mikola Klára
Levegő Munkacsoport

Kerékpárosokkal „kerékpáros város” lehet Pécs!

Olvasóink írják

Közel az ötvenhez naponta taposom a pedált, télen - nyáron, munkába és haza, na meg szórakozásként is. A schwinn-csepel középkategóriás gép, 5 sebesség 2 fokozat - a Magaslati út és a Fema között sehol sem kell leszállnom róla.

Mióta kerékpározom? Talán 2. osztályba járhattam, amikor a váz alatt kipróbáltam a nagyapám Adriáját - régen volt.

A város kelet-nyugati irányban járható, sok szép mellékutca van, amin kellemes kerekezni, például a Szigeti út helyett mindig a Tiborc utcán jövök be a belvárosba. Észak-dél irányban viszont eléggé veszélyes az útvonal, jómagam a Légszeszgyár utcai vagy a

Megyeri úti sorompókat választom, ha kell várok.

Az új út nyomvonala nagyon tetszik, remélem nem kell rá 6 évet várni, mint a Malomvölgyi kerékpárútra.

A városban sok felnőttnak és gyereknek van kerékpárja, szeretnek is bringázni - gyerünk ki ér oda előbb! - míg mi felnőttek a saját felelősségünkre még csak pedálozhatunk, addig a 9-10 éves srácokra ki figyel oda?

Beszélhetnénk egyfajta közlekedési morálról, annak gyalogos-autós-kerékpáros változatairól. Jobban kellene tisztelnünk a KRESZ-t és a másik embert. Ha például taposom a pedált az út szélén és jön szembe egy busz, akkor a mögöt-

tem haladó jármű várhatna egy kicsit az előzéssel, nem kellene rászorítania a szegélykőre.

Egyes helyeken kénytelen vagyok járdán menni, itt viszont nekem kell a gyalogos sebességét fölvennem.

A sebesség megszállottjai viseljenek bukósisakot, szemüveget - elég egy kis bogár és megrándul a kormány - s a fékeket sem árt rendszeresen ellenőrizni.

Szóval jó utat, jó kerekezést Pécs lakói, vigyázzunk egymásra és segítsünk egymáson a biztonságos közlekedésben - biciklisek, gyalogosok és autóval járók - úgy, ahogy kell!

*Bognár Miklós
testnevelő tanár*

Az MKSZ 1898 évi tanácsülésének színhelyéül Pécsset választotta, és itt rendezték meg Magyarország amatőr kerékpárosainak bajnoki versenyét is. A Pécsi Bicycle Club mindent elkövetett, hogy ezen kongresszus fényét emelje és Pécs város hírnevét öregbítse. Az ünnepi ülést pompás

A pécsi kerékpársport 100 éve

kerékpáros felvonulással, virágkorzóval kötötték egybe. Az országos verseny eredményei egyértelműen bizonyították a pécsi kerékpárosok nagy fölényét. A hat versenyszámban a pécsi versenyzők öt érmet nyertek, két futamban pedig baranyai sportolók értek el helyezéseket. A pécsiek mindhárom első helyezését Lauber Dezső szerezte meg, az 1000, 3000 és 10 000 m-es távon.

Ki volt Lauber Dezső? A gimnáziumban kitűnő tanuló és ragyogó atléta volt. Később Bedő Imre tanítványaként robbant be a kerékpársport élvonalába. Az országos bajnokságon, a Millenáris pályán 10000m-en indult és győzelmével ő lett az első pécsi versenyző, aki a felnőttek között pályabajnokságot tudott nyerni. 1898-ban minden hazai nagy ver-

senyt megnyert, ebben az évadban egyszerűen nem lehetett legyőzni. Az év végén Pestre távozott, de egy szerencsétlen bukás véget vetett kerékpárversenyzői karrierjének. Átpártolt a labdarúgáshoz és kiváló képességeivel itt is azonnal az élre tört.

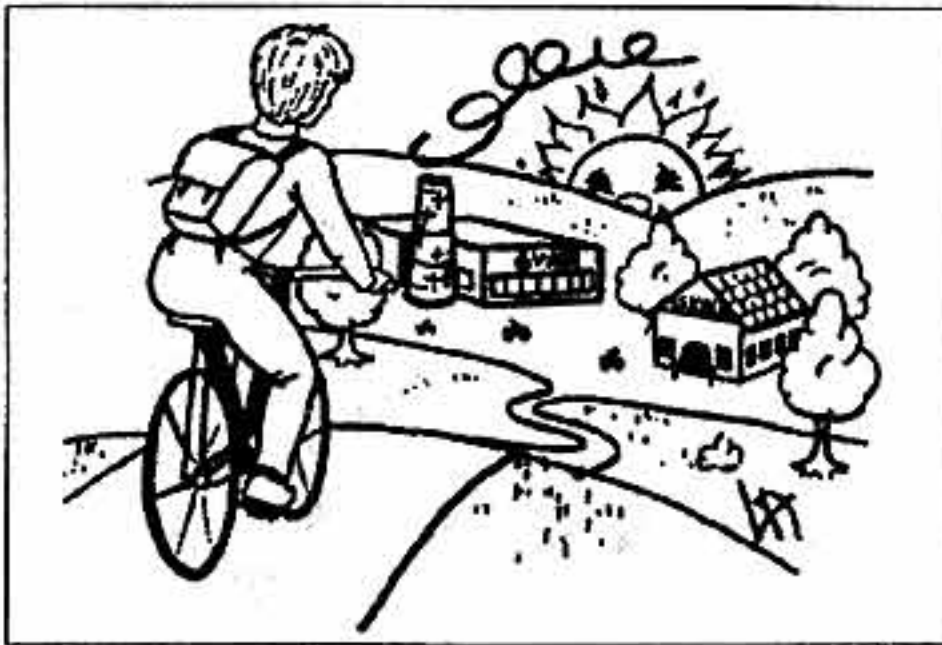
Mint sportvezetőnek oroszánrésze volt a Magyar Labdarúgó Szövetség megalakulásában, sikeresen tevékenykedett mint úszóedző, később évtizedeken keresztül ő volt Magyarország golfbajnoka. Sportvezetőként tevékenykedett 1966-ban bekövetkezett haláláig. Pályafutása során három Olimpián is részt vett. Lauber Dezső a magyar sportélet kiemelkedő alakja, sikereinek csúcsán a fiatalság példaképe volt.

*Hirth István
(a következő számban folytatjuk!)*

DUPLEX-ROTA
Nyomdaipari Kft.

Pécs, Északmeger dűlő 4.
Telefon: 72/439-661

Bringával munkába, iskolába!

A fővárosban az utóbbi 10 évben több mint kétszeresére nőtt a személyautók részesedése a közlekedésben s ennek az olykor elviselhetetlen hatásait mindenki nap mint nap érezheti. Ugyanakkor közel félmillió kerékpárt tartanak a háztartásokban, melyből azonban naponta mindössze 25 ezret használnak! Az elmúlt évtizedek közlekedésfejlesztési politikája nem támogatta kifejezetten a kétkerekeket, mégis egyre többen térnek át használatára, ugyanis köztudott, hogy a városi forgalomban 3-4 km-es távolságig a kerékpár gyorsabb bármilyen más közlekedési eszköznél, ugyanakkor megbízható, energiatakarékos és olcsó.

A 90-es évek elején Budapesten az országban először alakult olyan egyesület, amely - mint nevéből is kitűnik - kifejezetten a kerékpározás népszerűsítését, a társadalmi tudatformálást tűzte ki célul. Az először munkacsoportként, majd 93-tól bejegyzett egyesületként működő lelkes csapat olyan eredményeket ért el, amit kevés társadalmi szervezet tudhat magáénak. Működésük ideje alatt a fővárosban megkezdtek egy 320 km-es kerékpárúthálózat kiépítését, amelyből 81 km már meg is épült: a város egyik végétől a másikig végigke-rekezhethetünk a Dunaparton, eljuthatunk a belvárostól a Budai hegyekig s amiről bizonyára mindenki hallott már: kerékpársáv került a patinás Andrássy útra is. A Váci utca végén pedig egy olyan utcabútort találunk, aminek láttán egy hol-

Bemutatjuk a Városi Biciklizés Barátait

land turista egészen otthon érezheti magát: a Vörösmarty téren egy sor biciklitároló áll. A VBB munkájának eredményeképp 130 budapesti iskola és 5 bevásárlóközpont mellett parkolhatunk biztonságosan kerekpárral.

Kőhalmi István, az egyesület elnöke szerint nagy súlyt fektetnek a korrekt és építő jellegű együttműködésre a Főpolgármesteri Hivatallal és a többi érintett intézménnyel. Ennek eredményeképp az egyesület tagjai részt vehetnek a helyi és országos közlekedésfejlesztési tervek megvitatásában, a pályázatok lebonyolításában és többször figyelembe vették a javaslatokat a várost érintő nagyobb munkálatok során is - ez utóbbira az Andrássy út rekonstrukciója a legjobb példa, ahol szinte az utolsó pillanatban sikerült a biciklisávot a tervekbe beilleszteni.

Amint az a hazai mozgalmaknál oly gyakori, a bringások igazán egy vezető köré csoportosulnak, akinek a lelkesedése és munkabírása nélkül nem születhettek volna meg ezek az eredmények. Kőhalmi István a kezdetektől fogva vezetője

az egyesületnek s talán jellemző, hogy a februárban tartott közgyűlésén a klubtagok tüntették ki az elnököt a - stílusosan biciklialkatrészekből készített - "Láncokkal Ékesített Nagy Fogaskerék Rend" érdemkeresztjével.

A több mint 650 tagot és több vidéki tagszervezetet számláló egyesület az érdekvédelmi munka mellett nagy tömegeket mozgató felvonulásokkal, látványos demonstrációkkal igyekszik felrázni a közvéleményt. Idén májusban a VBB immár negyedik éve rendezte meg a "Bringával Munkába Iskolába" jelszóval

meghirdetett országos akciónapot, melynek Pécsen is több mint 400 résztvevője volt.

A VBB munkájához, eredményeihez csak gratulálni tudunk, s reméljük a budapesti példát sok helyen követésre méltónak tartják majd!

cs

**NAPENERGIÁVAL
A KÖRNYEZETÉRT**

**SOLAR CENTER
PÉCSI ZÖLD KÖR
Telefon: 72/210-944/20**

Kerékpáros eseménynaptár

- szeptember 14. Mecsek, MTB nyílt túra, táv: 30 km, szint 800m, találkozó: 9 óra, 48-as tér
15. Computer Technika kupa, országúti kerékpárverseny 60-80 km
17. Kerékpárjelölés, Légszeszgyár u. 8., 10-től 15 óráig
19. Kerékpárjelölés, Légszeszgyár u. 8., 10-től 15 óráig
20. Az utolsó „Péntek esti tekerés”
21. Öpusztaszer, Természetbarátok Napja (vonattal és kerékpárral)
21. „A MENSA az ésszerű közlekedésért” városi közlekedési és szellemi vetélkedő, Pécs, Ifjúsági Ház, 14 óra
- október. 5. Villányi hegység, Pécs-Újpetre-Villány-Nagyharsány-Máriagyűd-Dióviszló-Görcsöny-Pécs, táv: 85 km, találkozó: 9 óra, 48-as tér
20. Cosmoparf kupa, országúti kerékpárverseny 56 km

Minden pénteken este: „Péntek esti teker(g)és” Szeptember 20-ig minden pénteken 18 órakor rövid kerekzésre indulunk a 48-as térről Pécs környékére, melyet kezdő kerékpártúrázóknak is ajánlunk. Táv: 15-25 km.

Rendezvényeinken a bukósisak viselése ajánlott!

A Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub programjairól Keményfi Balázs (tel: 449-024) és Novotny Bálint (tel: 446-386) adnak felvilágosítást. A kerékpárversenyekről az frott és elektronikus sajtó tájékoztatnak.

Kerékpártúra Ausztriában

A Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub tíz tagja július végén az Alpok hágóin próbálta ki erejét és állóképességét. Az egyik csoport a Ráabfűzes-Feldbach-Leibnitz-Eibiswald-Soboth hágó (1350m)-Klagenfurt-Wörtni tó-Villach Spittal-Heiligenblut-Grossglockner út (Hochtor 2504m)-Bruck-Salzburg-Passau-Linz-Bécs-Fertő tó-Sopron útvonalat tekerte végig (1268 km). A másik társaság a Mura völgyét követte, majd a Tauern hágón átkelve jutott Salzburgba, s onnan az előző csoporttal együtt tért haza.

A gyönyörű hegyek és UDVIARIAS AUTÓSOK között öröm volt a biciklizés. Több kerékpártúrát is kipróbáltunk, tapasztalatainkat szívesen hasznosítanánk itthon. Bővebbet a szokásos szeptemberi diavetítésen!

Dr. Novotny Iván

SPORTHÍREK

Jóteknő célú kerékpárversenyt rendezett a MELITTA SE és a Pécs Városi Sportiroda július 21-én a Széchenyi téren.

A verseny során a nevezési díjakból több, mint 7000 Ft gyűlt össze, amit a rendezők a Szentháromság Szobor Felújításáért Alapítvány számlájára fizettek be.

A verseny győztesei: *Haladók:* Kovács István (Pécsi TÁSI), *serdülők:* Madaras Zoltán (Szekszárdi Bicitur), *amatőrök:* Hirth József (Fit-Boys Pécs), igazolt versenyzők: Havarik Tamás (Stollwerck-FTC Budapest)

OLVASÓINK ÍRJÁK

Tollat ragadó olvasóink leveleit a lehetőségeink szerint közreadjuk, továbbra is várjuk frásaikat!

APRÓHÍRDETÉSEK

Gyermekülést vennék kerékpárra, 4 éves gyermek részére. Telefon: 72/333-610

Eladó Giovanni Moro kerékpár Telefon: 72/479-460 Kissné

Kerékpárral a Vereckei-hágón

Győri, budapesti, szentendrei és pécsi kerékpáros túrázók jártak júliusban millicentenáriumi emléktúrára a Vereckei-hágón. Vásárosnaményből indulva Huszt és a Szinevéri-tó érintésével érték el a Vereckei hágót, ahol megtekintették az épülő Honfoglalási Emlékművet. (Az építési munkálatokat az ukrán hatóságok épp akkor állították le.)

A Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma diákjai Pámer László tanár vezetésével augusztusban indultak a hágó meghódítására.

Hírek röviden

Angliában nagyszabású tervek születtek a kerékpáros közlekedés részarányának növelésére, azonban néhány angliai városban már ma is jelentős a kerékpárral megtett utak száma. Cambridgeben például az emberek 27%-a, Yorkban 18%-uk jár kerékpárral dolgozni. Más városok célul tűzték ki, hogy a bármilyen eszközzel (gyalog, kerékpárral, autóval, tömegközlekedéssel stb.) megtett utak közül a jelenleginél jóval nagyobb szerepet kapjon a kerékpár. Edinburghban pillanatnyilag csupán 2,5%-os a kerékpárhasználat, de ennek megnégyesítését, azaz a 10% elérését tűzték ki célul. Oxfordban arra törekednek, hogy a központban az utazások 50%-a kerékpárral bonyolódjon.

Európa legsikeresebb kerékpáros nagyvárosa Gröningen (Észak-Hollandia területi központja), ahol az összes utazások 54%-át bonyolítják le kerékpárral. Koppenhágában ez az arány 30%-os, a németországi Münsterben pedig 29%, és a tervek szerint tíz év múlva 43%-ra emelkedik.

Egyes osztrák és svájci városok a levegőszennyezés csökkentését várják a kerékpártól. Olaszországban a közlekedési dugók megszüntetésének egyik eszközét látják a kétkerekű eszközben. Delft és Krakkó történelmi városközpontjait lezárják a gépjárműforgalom elől, de a kerekzők továbbra is behajthatnak. Még olyan nagyvárosok, mint München is látványos eredményeket érnek el, itt 6%-ról 15%-ra nőtt a kerékpár részaránya a közlekedésben.

A Cyclists' Touring Club, Meadow, tanulmánya alapján ford.: Lendvay Zoltán - Lélegzet '96. VI. szám

Kerékváros

A Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub valamint a Környezetünkért Alapítvány közös lapja.

Megjelenik 1000 példányban.

Szerkesztő: Arató Csongor Tördelés: Németh Tamás

Szerkesztőség: 7624 Pécs, Ferencesek u. 20., I/4.

Felelős Kiadó: Gerentés Gábor a Környezetünkért Alapítvány titkára

Telefon: 213-222/305, Fax: 212-948

Kedves Olvasóink!

Amennyiben folyamatosan hozzá szeretnének jutni lapunkhoz, kérjük, juttassanak el szerkesztőségünk címére, megcímezett, felbélyegzett választékokat!